

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการณ์เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่

พ.ศ. 2533 : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สิทธิ

ชื่อผู้เขียน

นายกิตติพงษ์ เตชะพันธุ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ชันน์ อนุমানราชธน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. ธเนศวร์ เจริญเมือง กรรมการ

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการไปหรือไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปัจจัยดังกล่าวประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม ด้านจิตวิทยา ความนิยมกลุ่มการเมือง ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง พฤติกรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และปัจจัยทางด้านการเงิน นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวโยงไปถึงพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในการเมืองระดับท้องถิ่น (เทศบาล) ของประชาชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ ในวันอาทิตย์ที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2533 ประกอบไปด้วยผู้ที่ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 100 คน และผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ทั้งการสังเกตการณ์ และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งสร้างขึ้นจาก

การศึกษาทั้งทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำการทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ (Chi Square) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ค่า Cramer's V และค่า Yule's Q

จากการศึกษาปรากฏผลดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สิทธิ (ไปหรือไม่ไป) เลือกตั้งของประชาชน ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมบางประการ ได้แก่ อายุ จากการศึกษา พบว่าผู้ที่มีอายุในระดับปานกลาง มีแนวโน้ม ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มอายุอื่น, ด้านอาชีพพบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (รวมเกษียณ) มีแนวโน้มไปใช้สิทธิมากกว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มอาชีพอื่น ส่วนเพศ และระดับการศึกษา พบว่าจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งนี้

1.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยา จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรู้สึกว่าตนมีประสิทธิภาพในทางการเมือง มีความรู้สึกว่ามีหน้าที่ของพลเมือง มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเทศบาล มีความรู้สึกที่ได้รับประโยชน์จากการเลือกตั้ง ผู้ที่มีความรู้สึกในด้านต่าง ๆ เหล่านี้มีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้สึกในด้านดังกล่าวเลย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีความผูกพันกับกลุ่มการเมือง (อันได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง การได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มการเมือง) ก็มีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ไม่มีความผูกพันในเรื่องดังกล่าวเลย

1.3 ความนิยมกลุ่มการเมือง จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความนิยมในกลุ่มการเมืองมีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ไม่มีความนิยมในกลุ่มการเมืองใดเลย

1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากการศึกษาพบว่าผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง มีแนวโน้มที่พิจารณาถึงชื่อเสียงของกลุ่มการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด นโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครประกอบกันมากกว่าการพิจารณาถึงประเด็นอื่น ๆ

1.5 พฤติกรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความสนใจในทางการเมือง (อันได้แก่ เคยไปฟังการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเคยพูดคุยถึงเรื่องการเลือกตั้งกับบุคคลอื่น) มีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ไม่มีความสนใจในเรื่องดังกล่าวเลย นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีความรู้ในเรื่องการเมืองในระดับที่ดีมีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลางและต่ำ

1.6 ปัจจัยทางด้านการเงิน จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ทราบว่ามีเงินแจกซื้อเสียงมีแนวโน้มไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าผู้ที่ไม่ทราบว่ามีเงินแจกซื้อเสียง ส่วนการได้รับเงินที่แจกกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. พื้นฐานความรู้ความเข้าใจในการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนส่วนใหญ่
ยังอยู่ในระดับที่ต่ำ

Thesis Title Electoral Behavior in the 1990 Chiang Mai
Municipal Election : Factors Influencing
the Vote Exercising

Author Mr. Kittipong Facharpun

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee

Lecturer Dr. Tanun	Anumanrajadhon	Chairman
Lecturer Dr. Tanet	Charoenmuang	Member
Assoc.Prof. Somsak	Keawkingkeo	Member

Abstract

The objective of this research is to study the factors determining the voting behavior of the people in the municipal area of Chiang Mai. The basic question is why the electors choose to or not exercise his/her voting right. The factors are the socio-economic status, political psychology, and political attitude of the electors, political group identification, candidates' performance, and money. In addition, the research is designed to find out the basic knowledge and understanding of the people in the municipal politics.

The sample group comprised the 400 eligible electors in the Chiang Mai Municipal Assembly Election of September 23, 1990, of whom 100 used their voting rights while 300 did not. The data collection instrument involved an observation and an interview. The instrument was constructed upon relevant theories and researches. Statistics are used to describe percentage difference. Chi Square, Cramer's V and Yule's Q are used to test the relationship between the determining factors and the voting behavior.

The findings are :

1. The determining factors are correlated with the voting behavior in the following manner :

1.1 The socio-economic status factors show that middle-aged electors are most likely to exercise their voting right, as well as those with governmental occupations, including public enterprise and retired. Sex and level of education show no relationship.

1.2 The political-psychological factors show that those with the attitudes of political efficacy, civic duty, municipality attachment, and beneficial gains from the election are most likely to go to the polls, as well as those who identify themselves with certain political groups.

1.3 The political group Identification factor show that those who identify with a political group tend to vote more than the others who have no political group Identification.

1.4 The candidates' performance factors show that those who are most likely to vote tend to consider the prestige, the policy and the platform, and the personal characteristics of the candidates.

1.5 The political behavior factors show that those who are interested in municipal politics, such as attending campaign speeches and discussing with friends and relatives are most likely to vote, as well as those with a good knowledge and understanding of municipal politics.

1.6 The money factor shows that those who are aware of vote buying are less likely to vote.

2. The level of knowledge and understanding of the people in the municipal politics is still low.